

Emakumea

Egizan-ek eraso sexualak eta tratu txarrak salatzekeo kanpaina hasi du

Jesus Cardenal eta Jose Maria Felez fiskalen aurkako kereila kriminala jarriko du

Noiznahi eta non-nahi erantzun zuzena le-mapean, Egizan taldeak emakumeak jasaten dituen sexu erasoak eta tratu txarrak salatu eta hauen aurka mobilizatzeko kanpaina egingo du hilabete honetan. Egizan-ek erantzun kolektibo eta zuzena eskatu du erasotzaile ororen-tzat.

Gorane Agirre / Bilbo

EGUNGO errealtatea «izugarria» dela adierazi zuen atzo Tere Garaioa Egizan-eko ordezkariak. Eta baieztapen honen adibide, iaz Hego Euskal Herrian emakumearen kontrako 15.000 eraso izan zirela azpimarkatu zuen, hau da, egunean 41 eraso edo orduro eraso bi. Datuok islatzen dutenez, erasoak egunerokoak dira —«noiznahi eta non-nahi gertatzen dira»— eta erasotzaileek ez dute profil psikologiko edo fisiko jakinik. Emakumeen kontrako biolentzia «indibiduala» ez baizik kolektiboa den heinean, «erantzun eta borroka kolektiboa» eskatzen duela azpimarkatu zuen Garaioak.

Erasotzaile orori —«erasoaren egileari, zein erasoak ezkutatatu edo hauek bultzatzen dituztenei»— ekintza zuzen eta sendoa-rekin erantzun beharra aldarrikatu zuen Egizan-eko kideak.

ildo honetan, zenbait komunikabide eta kazetariren jokabidea salatu zuen Mila Idiakenez Egizan-eko kideak, «emakumearen duintasuna diskriminatzen duen mezua igorri eta hauen inguruko



Eguno errealtatea «izugarria» da Egizanen ustez

XOUSE SIMAL

gaiei tratamendu interesatua ematen dietelako».

Jose Maria Felez eta Jesus Cardenal Nafarroako eta EAEko fiskal nagusien kontrako kereila kriminala aurkeztuko dutela jakinarazi zuten, «emakumeen kontrako erasoak bultzatu eta ezkutatatu egiten dituztelako».

Emakumeen kontrako erasoaren gaian epaileek eta fiskalek duten jarrera ere salatu zuen, «emakumeak epaitu eta zigortzen gaituzte bizia defenditzen dutela esanez. Baina hiltzaileak beraiek dira gure bizitzaz erabakitzekeo aukera mugatzen digutelako».

Alderdi politikoen inguruan ere

izan zuten zer esanik Egizan-eko kideek. «Emakumeen eskubideak defenditzen dituztela diote hauteskundeetako kanpainetan, baina mota honetako gertakariak izaten direnean isilik gelditzen dira eta ezer egin gabe. Gainera, alderdi hauen barruan eta goi karguetan kondenatu dituzten erasotzaileak daude, hala nola, Jesus Egiguren eta Horacio Fernandez».

Azkenik, Elizaren jokabidea ere salatu zuten, «bizia defenditzen duela dioten arren, bere barruan erasotzaile bat agertzen denean Aita Santuak babestu egiten du-eta».

Erakunde hauek guztiek emakumeekiko duten jarrera salatzekeo Egizan-ek hasi berria duen kanpainaren barruan, hainbat mobilizazio egingo ditu haien egoitzen aurrean. Era berean, emakumeek pairatzen dituzten erasoei buruzko informazio eta sentsibilizazio ekintzak egingo ditu, baita inkesta bat ere, gizarteak arazo honetaz duen ezagutza zein den jakiteko.

Kanpainari amaiera emango dio abenduaren 2an Hego Euskal Herriko lau probintzietan Edo-zein erasoren aurrean, mobiliza-zaitze lemapean egingo dituen manifestaldiekin. X

«Telebistako iragarkien presio handiena jasaten dutenak haurrak dira», Emakumearen Institutuak dioenez

Mezu sexistei aurre egiteko proposamen didaktikoa banatuko du Nafarroako ikastetxeetan

Irene Arrizurieta / Iruñea

NAFARROAKO Emakumearen Institutua herrialdeko 213 ikastetxe publiko zein pribatuetan Zure jostailuak hautatu izena daraman proposamen didaktikoa banatzen ari da, Lehen Hezkuntzako haurrei zuzendua. Umeentzat egiten diren iragarkietan agertzen diren mezu sexistez haurraren gurasoa eta irakaslea ohartaraztea da ekimenaren helburua. Zure jostailuak hautatu proposamenak irakasleei zuzendutako gida darama, ikasleentzat aktibitate koaderno eta 1992. urtean Espainiako Estatuko telebistek Eguberriko

kanpainen emititutako jostailuei buruzko 222 iragarki lantzen dira. Lana aipatu institutuak eta Madrilgo Gizarte Arazoetarako Ministerioak egin dute.

Lan honetan egin den analisaren arabera eta atzo bere aurkezpenean Carmen Pino egileetako batek esandakoak aintzat hartuz, gizarte taldeen artean telebistako iragarkien bidez presio gehien jasaten dutenak umeak dira, «behin eta berriro atsedetik gabeko eskaintzak egiten baitzaizkie eta batez ere Eguberrietan». Ondorioz, jarraitzen du proposamenak, «haurren jokaera eta jarrera asko telebistan entzun eta entzuten dutenak

baldintzatzen du». Mezu hauek, gainera, erabat sexistak dira. Telebistako iragarki hauetan neska-mutiek bizi ez duten errealtate bateko rolak, jarrerak eta baloreak azpimarratzen dira etengabe. Pinok azaldu zuenez, «neskek amatasuna edo gizonetako liluraztea dute helburu iragarkietan».

Mutikoei degokienez, berriro, piraten iragarki guztiak abentura eta arrisku jarrerak azaltzen dituzte; Erdi Aroko gazteluek balorea eta protagonismoa; autoek abiadura handia eta prepotentzia; Zodiakoko zaldunek garai-pena eta kuraia...».

Lanaren egileek mezu sexista

hauek saihesteko neurriak hartu beharko liratekeela diote. Umearen jostailua pertsonalitatea garatzen duen zerbait dela agertu beharko litzaioke umeari eta laguntasuna eta errespetua moduko baloreak garatzea litzateke hoberena. Hala ere, Carmen Pinok dioenez, proposamena 8 eta 14 urte bitarteko haurrei zuzentzen zaiela kontuan izanik, emaitzak ez dira segituan sumatuko, «gauza hauek nerabetasuna iragan ondoren jasotzen dira, gainera, kasu batzuetan ukapen edo gaitzespen jarrera dago saltzen zaienak zuk esaten diozunak baino balio handiagoa duelako». X

Aukera berdintasuna bultzatzeko agenteak udaletan

■ Ekintza positiboa bideratzeko langile bana hartu dute Urtuellan eta Eibarren

Erredakzioa / Donostia

URTUELLAKO (Bizkaia) eta Eibarko (Gipuzkoa) udalek lan munduan gizonen eta emakumeen arteko aukera berdintasuna bultzatzea betebehartzat duen teknikari bana kontratatu dute, Emakundek —EAEko Emakumearen Institutua— jakinarazi duenez. Aukera berdintasunerako agenteok egin beharreko lana udaletik abiatuta herrian berdintasunerako politikak aplikatzea izango da.

Urtuella eta Eibarko udalek hartutako neurria Bizkaiko eta Gipuzkoako INEMeko zuzendaritzaren eta Emakunderen arteko elkarlanaren emaitza da. Izan ere, erakundeok emakumeari lan mundurako sarrera ahalbidetzea helburu hartuta, berdintasunerako politiken diseinuan eta aplikazioan aditu diren pertsonak —hots, aukera berdintasunerako agenteak— kontratatzekeo erraztasunak ematen ari zaizkie udalei.

Aukera berdintasunerako agenteak emakumeei eta gizonari aukera berdintasuna emateko eta ekintza positiboko politikak aurrera eramateko teknikariak dira, eta Espainiako Ekonomia eta Hazienda Ministerioak iaz homologatu zuen lanbide hori.

Zeregin nagusia euren lan esparru diren enpresa, erakunde eta instituzioak dinamizatzea dute, aukera berdintasuna ekarriko duten estrategiak aurrera eramanez.

Agente berriak prestatzeko ikastaroak

Emakunderen arabera, aukera berdintasunerako agente hauen bidez lan bikoitza egiten da. Bate-tik, udal administrazioetan ekintza positiborako eta aukera berdintasunerako planak jarriko dira abian, eta, bestetik, hainbat pertsonarentzat lan aukerak zabaltzen dira lanbide berri honen bidez. Horrexegatik, Jaurilaritzako Justizia, Ekonomia, Lan eta Gizarte Asegurantzako Sailaren laguntzaz eta Eragin programaren bidez, udal administrazioan espezializatuko diren aukera berdintasunerako agenteak sortzeko ikastaroa antolatu du.

Ikastaro honek 370 orduko iraupena izango du (bost hilabete gutxi gora-behera), eta titulazio ertaina edo goi mailakoa duten eta denbora luzez langabezian dauden pertsonen egin ahal izango dute. Halaberean, emakumeekin zerikusia duten gaietan esperientzia formatiboa edo profesionala izatea kontuan hartuko da. X